

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

23.01.2020 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[БНТ](#)

✓ Васил Велев: Цената на водата трябва да се увеличи, за да има инвестиции

Ще реши ли създаването на държавен ВИК холдинг водната криза, предстои ли увеличение на цената на тока за бизнеса и как ще се извърши преходът към закриване на въглищните централи - гост с коментар по тези теми в "Още от деня" беше Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Велев коментира идеята на правителството за създаване на изцяло държавен ВИК холдинг, като заяви, че такива има по света и това не е българско откритие. Холдингът обаче не решава проблема, а само създава условия за решаването му.

Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България: Има две причини за водната криза - липсата на инвестиции, които не се правят, защото това ще оскъпи цената на водата. За да се харесват на избирателите, те се отлагат или са в минимален размер, от което ВИК мрежата се амортизира. Втората причина е, че тези ВИК дружества по места са една касичка за общинските коалиции.

Според Велев, цената на водата неизбежно трябва да се увеличи, за да може да се инвестира в сектора и да се подобри качеството на услугата.

Министерският съвет реши да създаде „Български ВИК холдинг“, който да координира цялата водна система на държавата. Холдингът ще е изцяло държавна со...

Велев коментира още, че има готовност за протести заради цената на тока за бизнеса.

Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България: От началото на годината ние сме с най-скъпия ток на свободния пазар, без да броим надбавките за неправомерна държавна помощ за американските централи. На свободния пазар има монопол - той изцяло зависи от БЕХ и БЕХ се държи абсолютно неадекватно. И в момента ТЕЦ "Марица - изток 2" работи с 50% по-малко от капацитета си. За нас ситуацията е скандална и за това ще разберат много наши членове с февруарските си фактури, ние тогава очакваме и протести.

Относно прехода към закриването на въглищните централи, Велев коментира, че в следващите 5 години предстои постепенно намаляване на мощностите и частичната им подмяна с газ.

Когато се заменя електроенергията, която се купува на пазара, към нея се плащат мрежови такси и задължения към обществото, когато си я произвеждаш сам, не се плащат, обясни експертът. Не е толкова страшно това, което предстои, ако се управлява добре, категоричен е Велев.

Относно предложенията за промени в Закона за хазарта, той заяви, че АИКБ няма официална позиция и няма членове в сферата на хазарта, затова не е редно да се правят изказвания.

Вижте целия разговор във [видеото](#).

[Debati.bg](#)

✓ Васил Велев, АИКБ: Българският бизнес плаща най-скъпият ток в ЕС

Сегашната ситуация с цената на тока на свободния пазар е неприемлива, каза пред БНТ Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България /АИКБ/.

Той подчерта, че това ще бъде усетено от засегнатите с февруарските им фактури и че има готовност за протести. По думите му некадърно или злонамерено управление от страна на БЕХ е причината за сегашната ситуация, в която ключова българска централа работи на 50% от капацитета си, а България от износител на ток миналата година сега е негов вносител. „От началото на годината ние сме с най-скъпия ток на свободния пазар, без да броим надбавките за неправомерна държавна помощ за американските централи. На свободния пазар има монопол – той изцяло зависи от БЕХ и БЕХ се държи абсолютно неадекватно. И в момента ТЕЦ „Марица – изток 2“ работи с 50% по-малко от капацитета си. За нас ситуацията е скандална и за това ще разберат много наши членове с февруарските си фактури, ние тогава очакваме и протести.

Велев заяви, че АИКБ е дала „рецепти и предписания“ какво трябва да се направи за преодоляване на тази ситуация, но то не се прави.

По думите му цената на тока намалява конкурентността на българския бизнес и се отразява и на цените на пазара. Той препоръча производителите да си изградят собствени фотоволтаични електроцентрали, като цената на тока от тях е в пъти по-ниска от тока на пазара. Запитан за цената на инвестицията той обясни, че тя е по силите на почти всеки, защото има „добри кредити, а и финансиране от доставчиците“.

Той посочи, че електроенергията от собствен източник няма да бъде натоварена с т. нар. мрежови такси и задължения към обществото, както тази на пазара. Освен това самата енергия е два пъти по-ниска от тази, която е на пазара в момента. Велев смята, че е време компетентните органи да се заинтересуват от ставащото в енергетиката, защото ако ситуацията не се дължи на компетентност, става дума за злонамереност. „При тези цени, ако някой търговец си купи скъпо и изкуствено

те се поддържат високи, за да не е във загуба, очевидно става дума за някакъв сговор, от което цялата индустрия е поставена в много тежка ситуация. Тя има неконкурентни цени на доставките на електроенергия, това важи в голяма степен и за доставките на газ. Ние с най-скъпа цена на електроенергията в ЕС на пазара „Ден напред“, а към тази скъпа цена добавяме държавните неправомерни помощи за т. нар. американски централи“. Запитан за оценка на решението на правителството за създаване на държавен ВиК холдинг Велев заяви, че такива има и в други държави, но създаването му не е само по себе си решение, а само създава условия за решаването на проблемите. Велев, цената на водата неизбежно трябва да се увеличи, за да може да се инвестира в сектора и да се подобри качеството на услугата.

[Fakti.bg](#)

✓ Васил Велев: Цената на водата неизбежно трябва да се увеличи

По думите му на свободния пазар има монопол, който изцяло зависи от БЕХ

Държавата и сега се явява стопанин, заедно с общините на ВиК дружествата. Такива ВиК холдинзи има по света. То няма да е българско откритие. До окаяното състояние на ВиК мрежата се стигна поради липса на инвестиции. Те не се правят защото това ще оскъпи цената на водата.

Това коментира по БНТ Васил Велев - председател на Управителния съвет (УС) на Асоциация на индустриалния капитал в България.

По думите му ВиК дружествата по места са една касичка за общинските коалиции.

Цената на водата неизбежно трябва да се увеличи, за да може да се инвестира в сектора, да се намалят загубите и да бъде качествена услугата.

Самото създаване на ВиК холдинг не решава проблемите, но създава предпоставка за решаването му, коментира той.

Има контакт и диалог с правителството, но това което става в енергетиката е скандално. От началото на годината ние сме с най-скъпия ток на свободния пазар, коментира Васил Велев цената на тока за бизнеса.

По думите му на свободния пазар има монопол, който изцяло зависи от БЕХ.

Ситуацията е неприемлива, тя е скандална, каза Велев и допълни, че очаква масови протести ако този проблем, който по думите му, е създаден изкуствено, не се реши.

Отговаряйки на въпрос Васил Велев заяви, че АИКБ няма официална позиция по законопроекта за хазарта.

Нямаме членовете в сферата на хазарта и нямаме съответната експертиза, посочи той.

[Actualno.com](#)

✓ Велев: Нужно е вдигане на цената на водата, за да има инвестиции

Има две причини за водната криза – липсата на инвестиции, които не се правят, защото това ще оскъпи цената на водата. За да се харесват на избирателите, те се отлагат или са в минимален размер, от което ВиК мрежата се амортизира. Втората причина е, че тези ВиК дружества по места са една касичка за общинските коалиции.

Това каза пред БНТ Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България. Според Велев, цената на водата неизбежно трябва да се увеличи, за да може да се инвестира в сектора и да се подобри качеството на услугата.

Велев коментира още, че има готовност за протести заради цената на тока за бизнеса.

"От началото на годината ние сме с най-скъпия ток на свободния пазар, без да броим надбавките за неправомерна държавна помощ за американските централи. На свободния пазар има монопол – той изцяло зависи от БЕХ и БЕХ се държи абсолютно неадекватно.

И в момента ТЕЦ "Марица Изток 2" работи с 50% по-малко от капацитета си. За нас ситуацията е скандална и за това ще разберат много наши членове с февруарските си фактури, ние тогава очакваме и протести", каза той. Относно прехода към закриването на въглищните централи, Велев коментира, че в следващите 5 години предстои постепенно намаляване на мощностите и частичната им подмяна с газ.

Когато се заменя електроенергията, която се купува на пазара, към нея се плащат мрежови такси и задължения към обществото, а когато си я произвеждаш сам, не се плащат, обясни експертът.

Не е толкова страшно това, което предстои, ако се управлява добре, категоричен е Велев. Относно предложенията за промени в Закона за хазарта, той заяви, че АИКБ няма официална позиция и няма членове в сферата на хазарта, затова не е редно да се правят изказвания.

[БЛИЦ](#)

✓ Васил Велев: До окаяното състояние на ВиК мрежата се стигна поради липса на инвестиции

Държавата и сега се явява стопанин, заедно с общините на ВиК дружествата. Такива ВиК холдинзи има по света. То няма да е българско откритие.

До окаяното състояние на ВиК мрежата се стигна поради липса на инвестиции. Те не се правят защото това ще оскъпи цената на водата. Това коментира по БНТ Васил Велев - председател на Управителния съвет (УС) на Асоциация на индустриалния капитал в България.

По думите му ВиК дружествата по места са една касичка за общинските коалиции. "Цената на водата неизбежно трябва да се увеличи, за да може да се инвестира в сектора, да се намалят загубите и да бъде качествена услугата. Самото създаване на ВиК холдинг не решава проблемите, но създава предпоставка за решаването му", коментира той. "Има контакт и диалог с правителството, но това което става в енергетиката е скандално. От началото на годината ние сме с най-скъпия ток на свободния пазар", коментира Васил Велев цената на тока за бизнеса.

По думите му на свободния пазар има монопол, който изцяло зависи от БЕХ. "Ситуацията е неприемлива, тя е скандална", каза Велев и допълни, че очаква масови протести, ако този проблем, който по думите му, е създаден изкуствено, не се реши. Отговаряйки на въпрос Васил Велев заяви, че АИКБ няма официална позиция по законопроекта за хазарта. "Нямаме членове в сферата на хазарта и нямаме съответната експертиза", посочи той.

[News.bg](#)

✓ АИКБ упрекна синдикатите, че само критикуват, а не виждат проблема с болничните

Намаляване на издаваните на броя болнични дни в годината, които може да се ползват, предвижда една от мерките на социално министерство - от 180 на 120 дни.

Това каза Марио Нинов от КТ "Подкрепа" пред БНТ. Той участва в дебат пред БНТ с Добрин Иванов от АИКБ по повод промените в сферата, които обсъжда работна група.

Според Иванов идеята личните лекари да имат право да издават до 7 дни болничен, а не 14 - както е досега, е в посока подобряване на контролната дейност, тъй като проблем има в краткосрочните болнични до 7 дни - увеличават се двукратно, а другият проблем е с болничните между 14 и 30 дни, които също се увеличават двукратно.

"Странно е как ще се намалят фалшивите болнични по този начин. При нас възникна въпросът вече болните се излекуват по-бързо ли, явно сме напреднали много в медицината", отговори Нинов.

Добрин Иванов обаче упрекна синдикатите, че не предлагат нито мерки за справяне със злоупотребите с болнични, нито подкрепят някоя от предложените.

"Анализът на НОИ показва, че има злоупотреба с болничните и за 3 години има 53% ръст. Инспекция по труда, НОИ, БЛС, работодатели подкрепят предложенията. Но никакви проблеми не виждат синдикатите, те само обсъждат и критикуват", каза Добрин Иванов от АИКБ.

Марио Нинов от КТ "Подкрепа" му отговори, че трябва да се констатира проблемът и да се чете анализът, тъй като има повече болнични в големите градове и главно при хората над 55 г., което е напълно нормално.

Припомняме, че идеята първият ден от болничните да не се плаща беше представена след среща между ГЕРБ и Обединените патриоти в лицето на Каракачанов и Симеонов.

На 19 ноември премиерът Бойко Борисов заяви, че първият ден от болничните остава платен от работодателя. Въпреки обещанието му обаче КТ "Подкрепа" и КНСБ бяха категорични, че няма да се откажат от протеста.

От синдикатите предлагат работодателите да плащат първите пет дни на болничния. Правителството предлага работодателите да плащат не повече от 15 дни болнични в годината.

Междувременно работодателите излязоха с позиция, че не искат да плащат първите три дни от болничния. Според тях правителството цели да запази статуквото.

След това от КНСБ заявиха, че дългите болнични увеличават разходите на работодателите.

[В. Монитор](#)

✓ Уволняват и глобят за фалшиви болнични листове

Бизнесът иска без обезщетения при неплатени осигуровки, синдикатите против

Измамите с болничните ще бъде основание за дисциплинарно наказание или глоба. Мерките са част от предложенията на институциите и бизнеса за справяне на проблема с фалшивите медицински документи, ползвани за почивки.

След засилена кампания на работодателските организации преди дни НОИ публикува анализ по темата. Да се променят правомощията на лекуващия лекар по отношение продължителността на временната неработоспособност, като личните лекари да имат право да издават до 7 дни болничен непрекъснато, а не 14 дни, както е сега, за едно или повече заболявания, но за не повече от 20 дни с прекъсване в рамките на една календарна година, беше предложено в анализа, обхващащ периода 2016-2019 г. Останалите заинтересовани страни също са поканени да дадат предложения за справяне с проблема, единствено синдикатите не са подали мерки според информация на „Монитор“. Повечето идеи са за засилване на контрола на институциите против издаването на фалшиви документи. Част от тях са предложени от ИА "Главна инспекция по труда" (ГИТ). От агенцията смятат, че основните режими на болничния лист трябва да останат само три болничен, санаторно-курортен, домашен. Сега последният режим се нарича свободен и трябва да отпадне според ГИТ. Лицата, които не спазват предписанията и самия режим на лечение, ще бъдат санкционирани с размера на целия болничен лист, а не само на деня, през който е установено неспазването на режима, както е сега.

От ГИТ предлагат и дисциплинарно наказание на служителя и отмяна, ако установи фалшив болничен. Дисциплинарното производство до момента е записано в Кодекса на труда само за конкретни случаи - когато лицето не ходи на работа системно, ходи в нетрезво състояние и т. н.

Срещу схемите за фалшиви хоспитализации, с които се източва здравната каса, се предлага при установяване на измама автоматично на лицето да му се прекратява болничният и да не му се изплаща.

Бизнесът подкрепя повечето предложения за повече контрол, коментира Добрин Иванов, изпълнителен директор на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ). Анализът на НОИ доказа, че болничните листове от 2010 до 2018 г. растат с 50%

а болничните дни, които плащат работодателите от 2010 до 2018 г., растат със 100%. Ако са плащали 2.5 млн., сега плащат 5 млн. Като цяло има едно нарастване на издадените болнични дни, на продължителността на болничните за тези 8 години, което се отразява в двойно повишаване на обезщетенията за временна нетрудоспособност. Затова работодателите продължават да настояват за прекратяване на временния режим за изплащане на обезщетенията за първите 3 дни от временната нетрудоспособност, която беше наложена като антикризисна мярка преди десет години. Освен това искат незабавни промени в медицинската експертиза на работоспособността и уврежданията и приемане на еднородната

класификация на функционалността на увреждането на човешкото здраве на Световната здравна организация. „Имаме разминаване в номенклатурата на заболяванията - тази, която е приета в България, и тази, която е от Световната здравна организация. Тоест нямаме пълно съвпадение при видовете заболявания, така че трябва да бъде приета тази номенклатурата на Световната здравна организация“, коментира пред „Монитор“ шефът на АИКБ.

Бизнесът предлага свързаност между държавните регистри

за данните за осигурените лица, уведомленията за сключените трудови договори и мерки по служебни правоотношения заедно с електронния здравен профил и електронното здравно досие на българския гражданин. Така ще може да се следи дали това лице има сключен трудов договор, дали е работещо, здравния му профил и личното му здравно досие. „Регистърът на болничните“ в електронен вариант ще може да хваща злоупотреби ежедневно и анализира софтуерно, когато има съмнения.

Друга мярка на бизнеса, която пък не се приема от синдикатите, е, придобиването на права на краткосрочни обезщетения и пенсии да става само срещу социалноосигурителни вноски. Така ще спре източването на НОИ от фирми фантоми, защото без платени осигуровки на заетите лица няма да имат право на обезщетение.

Работодатели и държавни институции се събират да обсъдят днес на съвместно заседание на Комисията по трудово законодателство и Комисията по осигурителни отношения, които са комисии към Националния съвет за тристранно сътрудничество, на което ще обсъждат на първо място анализа, който е направен от НОИ, и на второ - предложенията, които са направени за мерки за ограничаване на измамите, кражбите и разхищенията и източването на предприятията и на НОИ с болничните листове.

[АОБР](#)

✓ ПРЕСКОНФЕРЕНЦИЯ НА АОБР: ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПРИОРИТЕТИТЕ ЗА 2020 Г.

На 24 януари 2020 г., петък, от 13.00 часа, в Пресклуба на БТА (бул. Цариградско шосе 49), ще се проведе пресконференция на Асоциацията на организациите на българските работодатели ([АОБР](#)), която обединява Асоциацията на индустриалния капитал в България ([АИКБ](#)), Българската стопанска камара ([БСК](#)), Българската търговско-промишлена палата ([БТПП](#)) и Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България ([КРИБ](#)).

Ще бъдат представени приоритетите на АОБР за 2020 г.

В пресконференцията ще участват:

- Кирил Домусчиев - председател на КРИБ
- Васил Велев - председател на АИКБ
- Радосвет Радев - председател на БСК
- Цветан Симеонов - председател на БТПП

Моля, имайте предвид, че по време на събитието ще бъдат направени снимки, видео и/или аудио записи. С участието си в събитието давате на организаторите правото да използват тези материали за некомерсиални цели, включително да публикуват снимки и/или видеоклипове в уебсайтове и профили в социални мрежи.

Важни обществено-икономически и политически теми

[News.bg](#)

✓ Радев иска България да се поучи от Израел на добро управление на води

В България предстои да се наляят огромни средства в системите за водоснабдяване и е изключително важно тези средства да се използват ефикасно и ефективно. Преди да ги изразходваме на парче, добре е да се поучим от добрите практики и опита на други държави, заяви президентът Румен Радев след като посети компанията, която управлява водните ресурси на Йерусалим.

Държавният глава е на посещение в Израел за участие във възпоменателната церемония по повод отбелязването на 75-ата годишнина от освобождаването на Освиенцим и Деня за възпоменание на Холокоста.

"Удивително е да се види как изключително бедният на вода Израел, в който над 70% от водоснабдяването идва от обезсоляване на морска вода, превръща пустинята в градина. Богатата на води България, обратно, върви в другата посока и то поради липсата на ясна визия и на добро управление", обясни Радев.

По думите на президента Израел очевидно има дългосрочна ясна визия, рационална политика и най-вече добро управление. Загубите по водопреносната система на град Йерусалим са 7% за година, а разпределението на водата и нейното качество се наблюдават в реално време.

Радев коментира, че е получил уверение от президента Реувен Ривлин, от председателя на парламента Юли-Йоел Еделщайн, както и от компанията, която управлява водните ресурси на Йерусалим, че са готови да окажат експертна помощна страната ни по отношение на водния сектор.

"Надявам се българското правителство да се възползва от тази възможност", добави българският президент.

По-рано през деня Румен Радев посети Центъра за мир и иновации "Перес", основан през 1996 г. от израелския държавник Шимон Перес. Организацията има за цел да укрепва мира и диалога в Близкия Изток, чрез съвместни проекти в икономиката, медицината, образованието и спорта, както и да насърчава диалога между хората.

Според Радев, всяка държава, която уважава своето минало и мисли за своето бъдеще, трябва да има подобен център. "Ние също можем да покажем немалко от своите заслуги пред света в различни области на науката и иновациите, което да вдъхновява младите хора".

В Йерусалим, българският президент посети и компанията за автономни автомобили Mobileye, която стартира като производител на софтуер за улесняване на пътният трафик и усъвършенстването на градската среда и в момента в партньорство с водещи автомобилни производители в света, работи върху внедряването на автономни автомобили. С разработения от нея изкуствен интелект се произвеждат и устройства в подкрепа на хора със слухови и зрителни затруднения, които подпомагат тяхната обществена интеграция.

Investor.bg

✓ БНБ пак предупреди банките да намалят обема на лошите заеми

В края на септември дялът на необслужвани кредити беше 7,4%, въпреки че за три месеца рисковите експозиции намаляха с 1,7 млрд. лв.

Настоящият дял на необслужваните кредити в българската банкова система налага кредитните институции да предприемат по-активни действия за намаляване на техния обем. За това настоява Българската народна банка в най-новото си издание „Банките в България“, в което тя проследява рисковия профил на системата през третото тримесечие на 2019 г.

В максимална степен трябва да използват съществуващите условия, за да подсиgurят по-доброто им покритие с обезценки, изискват от банковия регулатор.

По-ниски разходи за обезценка

В по-дългосрочен хоризонт натиск върху доходността и капиталовите съотношения на банковия сектор може да окаже бъдещо влошаване на качеството на активите. То може да се породи от евентуална неблагоприятна динамика на доходите или при рязко увеличение на цената на финансирането, което да доведе до влошаване на кредитоспособността на длъжниците, предупреждават от БНБ.

В централната банка отчитат, че равнището на доходност е подкрепено от по-ниските разходи за обезценка.

Процикличното поведение, изразяващо се в ускорен растеж на кредитния портфейл, придружен в някои случаи от недостатъчно провизиране на съществуващите необслужвани кредити с продължителни просрочия, дава индикации, че рискът, свързан с качеството на активите, не е отчетен своевременно или не е обхванат в цялата му острота, коментират от БНБ.

Според централните банкери изгледите за запазване в средносрочен период на настоящите ниски лихвени нива по инструментите на паричната политика в еврозоната не бива да се разглеждат като фактор, който изключва вероятността от внезапно повишение на прилаганите от банките лихвени проценти.

Прогноза

Влошаване на икономическите и пазарните условия може да доведе до рязко нарастване на лихвените равнища по кредитите както заради изостряне на чувствителността на банките към риска и съответно до увеличаване на рисковата надбавка в лихвените проценти по кредитите, така и по линия на евентуално повишение на цената на привлечените средства, пред което могат да бъдат изправени кредитните институции.

Рисков профил на системата

В БНБ отчитат, че през третото тримесечие на миналата година банковият сектор осъществява дейността си в среда, в която, макар нагласите на предприятията и домакинствата да се запазват сравнително оптимистични, върху икономическите условия на България започват да се отразяват изгледите за забавяне на глобалния икономически растеж и има индикации за по-слабо външно търсене.

Рискът от забавяне на растежа на световната търговия е заради повишената геополитическа несигурност и противоречията по повод протекционистични политики. В тази среда продължава провежданата политика на монетарни стимули в еврозоната, което обуславя и запазването на ниските лихвени равнища в нашата страна.

Ниската цена на финансирането се отразява положително върху способността на кредитополучателите за обслужване на задълженията, но същевременно създава риск от прекомерно увеличаване на задлъжнялостта. Ниските лихвени равнища и нарастването на доходите стимулират търсенето на кредити, което в съчетание със засилената конкуренция сред банките и повишеното предлагане на заемни ресурси обуславя активизирането на кредитната дейност, особено ясно изразено в сегмента на кредитите за домакинства.

По-малко приходи

В анализа на БНБ се посочва, че нарастването на кредитните обеми частично смекчава ефекта, който понижаването на лихвените проценти по кредитите оказва върху обема на приходите от лихви.

Независимо от това лихвеният марж в банковия сектор се свива, което изправя банките пред необходимостта да адаптират бизнес моделите си към средата на ниски лихвени равнища. Сред начините, с които те се опитват да компенсират свиването на лихвения марж, е увеличаването на някои такси и комисиони.

По отношение на платежните услуги обаче промените в европейските регулации на този вид дейност ще ограничават нарастването на приходите на банковия сектор.

От централната банка напомнят, че ефект върху доходността може да окаже влизането в сила от 15 декември 2019 г. на изискването на европейския регламент доставчиците на платежни услуги в страните, чиято национална парична единица не е евро, да прилагат равни такси за презграничните плащания в евро и за националните плащания на същата стойност във валутата на съответната страна.

Разширената директива на ЕС за платежните услуги и транспонирането ѝ в националното законодателство също изправят кредитните институции пред предизвикателства по линия на изискванията за програмен интерфейс, който банките трябва да осигурят при работата си с небанковите доставчици на платежни услуги. Те са задължени да го направят, за да осигурят по-големи възможности за конкуренция от страна на тези доставчици.

По-широкото използване на интернет банкирането се утвърждава като средство за подобряване на общата ефективност на разходите на кредитните институции, уверяват от централната банка, но потвърждават, че то е свързано с нарастване на отделни видове разходи, например тези по поддръжка на информационните системи и защита срещу кибер рискове.

За по-добра капиталова позиция

За да се ограничи влиянието на бъдещи тенденции с неблагоприятен характер, от значение е банките да полагат усилия за по-нататъшно укрепване на капиталовата си позиция, както и да съобразяват кредитната си политика с дългосрочното ниво на риска в рамките на пълния финансов цикъл.

Наред с нивото на съотношението за ликвидно покритие, управлението на ликвидните потоци трябва да отчита значителния дял на овърнайт депозитите в привлечените средства и задълбочаването на различията в матуриретната структура на активите и пасивите, смятат в БНБ.

Затова макропруденциалната политика е насочена към смекчаване на ефектите от евентуална реализация на циклични и структурни рискове за банковия сектор.

С цел поддържане и допълнително засилване на устойчивостта на кредитните институции, от октомври 2019 г. е в сила положително ниво на антицикличния капиталов буфер, приложим спрямо местни експозиции за кредитен риск. Управителния съвет на централната банка определи ниво на антицикличния буфер от 0,5% до края на първото тримесечие на 2020 г., 1% за периода април – декември 2020 г. и 1,5% за първото тримесечие на 2021 г.

Банковите обединения

Консолидационните процеси в банковата система се очаква да окажат положителен ефект върху нейната устойчивост, но я правят и по-силно зависима от състоянието на банките с по-голям пазарен дял, прогнозира анализаторите.

Капиталовият буфер за други системно значими институции (ДСЗИ) е друг макропруденциален инструмент за смекчаване на структурните рискове в рамките на банковия сектор. При направения през миналата година от БНБ ежегоден преглед на този буфер като системно значими бяха идентифицирани осем кредитни институции, нивата на буфера за които през 2020 г. ще са в интервала от 0,5% до 1%.

Под лупата на ЕЦБ

През 2019 г. беше проведен и редовният двугодишен преглед на буфера за системен риск, като бе потвърдено нивото му от 3% от размера на местните рискови експозиции на банките. С този буфер се цели поддържане на устойчивостта на кредитните институции спрямо структурни рискове, произтичащи от присъщите за банковото посредничество особености и от взаимосвързаността на банковия сектор с останалата част на финансовата система и с другите сектори на икономиката. Според оценките на Европейския съвет за системен риск, ЕЦБ, Единния надзорен механизъм и Европейския банков орган, представени в техни аналитични материали, рисковете за европейската финансова система са обусловени от повишената несигурност в глобалната икономическа среда.

Ниските лихвени равнища създават условия за по-рисково поведение на пазарните участници с произтичащото от това потенциално надценяване на активи и прекомерно увеличение на задлъжнялостта.

Средата на ниски лихвени нива поставя предизвикателства пред показателите за възвръщаемост и пред устойчивостта на бизнес модела на кредитните институции в ЕС, наред с фактори, като ниска ефективност на разходите и конкуренцията от страна на небанковия финансов сектор.

Все по-голямо внимание се обръща на киберрисковете и потенциалния им ефект върху финансовата система като цяло.

Качество на активите

Общото нарастване на брутните кредити и аванси с 2,5 млрд. лв. (до 93 млрд. лв.) е било съпътствано от увеличение на обема на необслужваните кредити с 0,4 млрд. лева до 6,9 млрд. лв.

Измененията през третото тримесечие на 2019 г. са повлияни както от промени в оценката на риска, така и от извършени отписвания за сметка на провизии и продажби на кредити.

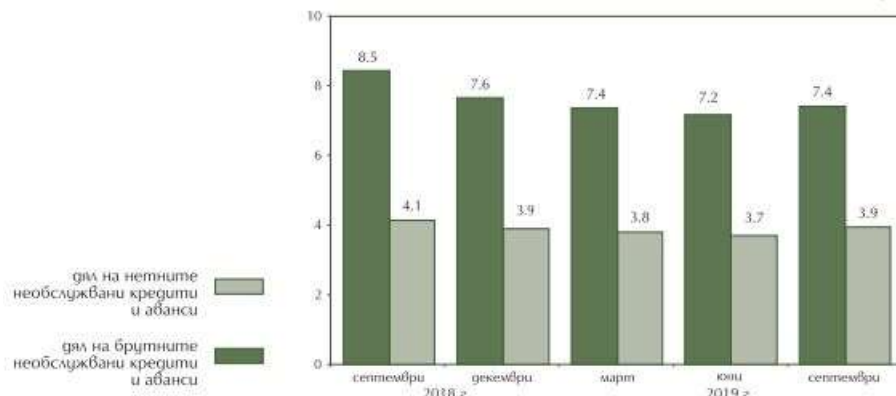
В края на септември делът на брутните необслужвани кредити и аванси е бил 7,4%, при 7,2% в края на юни.

В централната банка изчисляват, че делът на нетните необслужвани кредити и аванси в общите нетни кредити и аванси в края на тримесечието възлиза на 3,9% (при 3,7% в края на юни).

Общата натрупана обезценка на кредитите и авансите в края на септември е била 4 млрд. лева, а степента на покритие на брутните необслужвани кредити и аванси с присъщата им обезценка – 48,9% при 50,6% в края на юни.

Дял на необслужваните кредити и аванси в общите кредити и аванси на банковата система

(%)

Източник: БНБ.

При балансовите експозиции, различни от кредити, качеството е останало добро. Делът на дълговите ценни книжа в общите активи в края на третото тримесечие е бил 12,3% (равен на този в края на юни), а на капиталовите инструменти е останал несъществен, пресмятат в банковия регулатор.

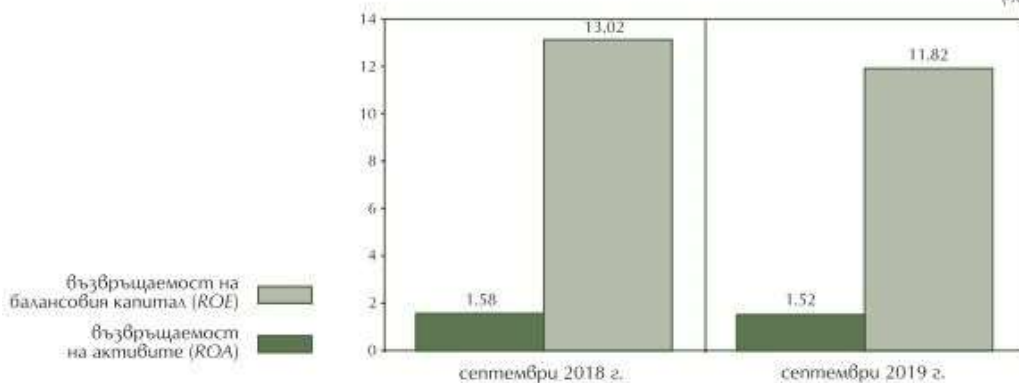
Ръст на доходността

Отчетената за деветте месеца на 2019 г. печалба на банковата система е била 1,3 млрд. лв., с 4,2% (51 млн. лв.) повече от регистрираната за същия период на 2018 г.

Показателят за възвръщаемост на активите (ROA) към септември 2019 г. е възлязъл на 1,52%, а на възвръщаемостта на собствения капитал (ROE) – 11,82%.

Показатели за доходност

(%)

Източник: БНБ.

Към 30 септември 2019 г. общият нетен оперативен доход е достигнал 3,2 млрд. лв., като спрямо отчетения преди една година увеличението е с 93 млн. лв. (3%). Принос за нарастването му имат нетният лихвен доход, нетният доход от такси и комисиони и оперативните и други нетни доходи.

За едногодишен период нетният лихвен доход се е увеличил с 41 млн. лв. (2%) до 2,1 млрд. лв. и делът му в общия нетен оперативен доход е възлязъл на 65,8% към 30 септември 2019 г.

По-високият темп на нарастване на лихвоносните активи в сравнение с този на нетния лихвен доход е допринесъл за намалението на нетния лихвен марж до 2,95% към края на третото тримесечие.

Нетният доход от такси и комисиони е нараснал спрямо септември 2018 г. с 39 млн. лв. (4,9%) до 826 млн. лв., като делът му в общия нетен оперативен доход достига 26,1%.

Разходите за обезценка на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, за деветте месеца на миналата година са възлезли на 346 млн. лв., което е с близо 2 млн. лв. (0,4%) по-малко в сравнение с отчетените преди една година.

Регулаторен капитал

В края на септември 2019 г. собственият капитал (13,6 млрд. лв.), капиталът от първи ред (13,1 млрд. лв.) и базовият собствен капитал от първи ред (12,8 млрд. лв.) на банките са били практически непроменени спрямо юни (намаление съответно с 0,2%, 0,1% и 0,1%).

Същевременно през тримесечието общият размер на рисковите експозиции е намалял с 2,6% (1,7 млрд. лв.) до 64,7 млрд. лв.

Рисково претеглените експозиции за кредитен риск се понижиха с 2,5% (1,5 млрд. лв.), а делът им в общия размер на рисковите експозиции остана 89,7%.

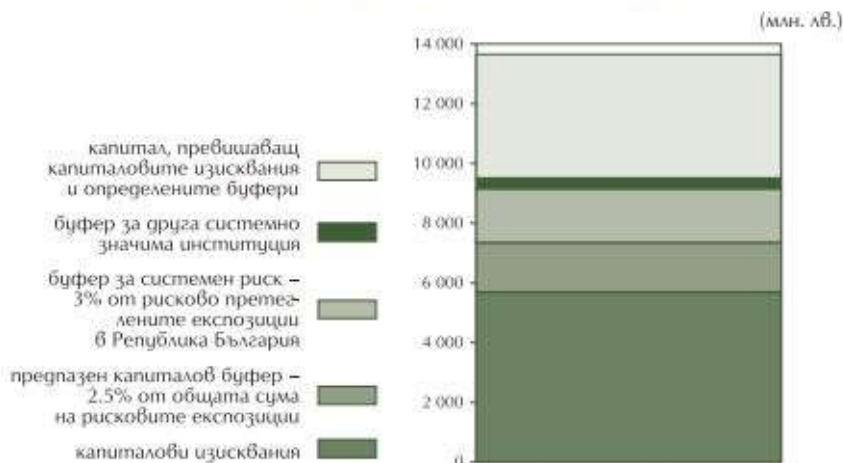
Делът на експозициите към позиционен, валутен и стоков риск е бил 0,9% (1,3% в края на второто тримесечие), а този на рисковите експозиции за операционен риск е възлязъл на 9,3% (9% към края на юни).

Дяловете на останалите видове рискови експозиции са били незначителни. Съотношенията на базовия собствен капитал от първи ред, на капитала от първи ред и на общата капиталова адекватност в края на тримесечието са възлезли съответно на 19,84%, 20,22% и 21,02%.

Размерът на капитала, превишаващ капиталовите изисквания и определените буфери, се е увеличил през тримесечието с 246 млн. лв. (6,4%) и в края на септември възлезе на 4,1 млрд. лв.

Отношението на ливъридж е било общо 11,11% в края на септември (при 11,41% в края на юни).

Размер на собствения капитал: капиталови изисквания, буфери и превишение над капиталовите изисквания и буферите към 30 септември 2019 г.

Източник: БНБ.

Ликвидност

През периода юли – септември 2019 г. ликвидният буфер (числителят на отношението на ликвидно покритие) се е увеличил с 970 млн. лв. (3,5%) до 28,8 млрд. лв.

Тенденцията на инвестиране на ликвидните активи главно в „активи в централно правителство“ е продължила и през третото тримесечие на 2019 г.

„Активите в централно правителство“ са достигнали 15,2 млрд. лв., като са нараснали с 1 млрд. лв. (7,2%). Увеличили са се също „монетите и банкнотите“, както и „активите в централна банка“, съответно със 136 млн. лв. и 96 млн. лв.

В изданието „Банките в България пише, че „Резервите в централната банка с възможност за изтегляне“ са намалели с 284 млн. лв. (2,5%) и са възлезли на 11,3 млрд. лв. в края на септември. През периода в структурата на ликвидния буфер са се увеличили дяловете на основните видове ликвидни активи, като единствено делът на „резерви в централната банка с възможност за изтегляне“ е намалял.

В края на септември „активите в централно правителство“ са заемали 52,9% от ликвидния буфер, а „резервите в централната банка с възможност за изтегляне“ – 39,2%.

Нетните изходящи ликвидни потоци (знаменателят на отношението на ликвидното покритие, LCR), са нараснали с 230 млн. лв. (2,2%) през тримесечието до 10,9 млрд. лв.

Отношението на ликвидно покритие се е повишило до 264% в края на септември 2019 г. (при 261% в края на юни). Всички кредитни институции са спазили и надвишили минималното изискване от поне 100%.

Спрямо 30 септември 2018 г. отношението на ликвидно покритие на банковата система е намаляло с 58 процентни пункта в резултат на по-големия размер на изходящия поток, както и на влиянието от свиването на входящите потоци спрямо отчетените преди една година.

В края септември съотношението „кредити/депозити“ е възлязло на 72,7% (при 73% в края на юни), отчита БНБ.

[В. Дума](#)

✓ Сърбия иска да ни помага с техника и заварчици за "Турски поток"

Сърбия обмисля да помогне на България да завърши необходимия участък от тръбопровода, който да свърже Сърбия с "Турски поток", заяви директорът на "Сърбиягаз" Душан Баятович. Той обяви, че в Сърбия всичко ще бъде готово най-късно до 1 октомври.

Според него България се намира под натиск, но има амбиции да получи газ и от Румъния, и Гърция. "По-рано смятахме, че ще има нова версия на "Южен поток" и ето, че се появи "Турски поток", както и че икономическите интереси ще надделеят над политическите. Това ще се случи и сега", каза Баятович, цитиран от БГНЕС. Той уточни, че Сърбия може да участва в строителството в България с техника и заварчици, така че първата част от 308-километровия газопровод на българска територия да бъде завършена възможно най-скоро и Сърбия да се присъедини към българската газопрепосна система, за да получи газ от "Турски поток".

Баятович припомни, че на територията на Сърбия са положени всички 403 километра тръби и че трябва да бъдат завършени необходимите блок-станции и четири измервателни станции, както и три "изхода" в Чуприя, Белград и Господинци. Работата се движи по график и всичко трябва да приключи до 1 октомври. Според Баятович, унгарците вече са резервирали капацитет, българите вече са продали 100% от капацитета, също както и Сърбия.

✓ Влиза в сила Наредба Н-18 + фактите

Влиза в сила [Наредба Н-18](#). След продължително обществено обсъждане и няколко отлагания от 1 февруари 2020 г. търговците трябва да работят с нов софтуер за управление на продажбите. В противен случай ще бъдат санкционирани - глобите са между 1000 и 20 000 лв. в зависимост от нарушението.

Вижте някои от най-важните моменти - какво целят промените в Наредбата и защо протестира бизнесът.

БЪРЗИ ФАКТИ	
ОБНАРОДВАНЕ	В края на септември 2018 г., в „Държавен вестник“, бр. 80 от 28.09.2018 г., беше обнародвана Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-18 от 13.12.2006 г. за регистриране и отчитане на продажби в търговските обекти чрез фискални устройства.
КАКВО Е НОВОТО?	- до 5 мин. информацията за всеки фискален/системен бон ще отива към сървърите на НАП - QR код - Досега продажбите в търговските обекти се маркираха в софтуер, но касовата бележка се набира на бутоните на касовия апарат отделно. Това вече няма да е позволено.
КОГО ЗАСЯГА НАРЕДБАТА?	- всички фирми, които приемат плащания в брой - около 440 000 регистрирани фискални устройства - до момента над 500 са регистрираните нови софтуери за продажбите
КАКВО ЦЕЛЯТ ПРОМЕНЕТЕ?	- да се ограничи сивия сектор - фискът губи 330 млн. лв годишно от укриване на обороти
ГЪВКАВИ СРОКОВЕ	- за лица, чиито продажби в брой са под 5% от приходите и за които са изпълнени два от трите критерия - приходи от продажби над 16 млн. лв., стойност на активите по баланс над 8 млн. лв. и персонал от над 50 души, както и за е-магазини – до 31 март 2020 г. - за лица, избрали алтернативната възможност за отчитане на извършваните продажби – 31 май 2020 г.
ЗАЩО ПРОТЕСТИРА БИЗНЕСЪТ?	- има твърде неясни и противоречиви текстове и казуси, които могат да доведат до различни тълкувания и да създадат условия за корупция и чиновнически произвол - повече разходи за лицензиран софтуер и поддръжка

Преди дни НАП обяви: Няма да има удължаване на срока по Наредба Н-18

Срокът за привеждане на дейността на търговците, използващи софтуер за управление на продажбите (СУПТО), с изискванията на Наредба Н-18 няма да бъде удължаван. Това стана ясно на среща между Националната агенция за приходите /НАП/ и Българска асоциация по информационни технологии /БАИТ/, на която присъстваха разработчици на софтуер за управление на продажбите. Експертите на приходната агенция съобщиха, че към момента има над 500 регистрирани софтуери за продажбите и процесът продължава интензивно. По думите на софтуерни разработчици, част от клиентите отлагат внедряването на новите програмни продукти, като

това ги поставя под риск от санкции. На срещата бяха коментирани и някои технически въпроси, които ще бъдат обобщени от БАИТ и предоставени на НАП за отговор.

От приходната агенция припомнят, че до края на януари всеки бизнес, използващ софтуер за управление на продажбите, трябва да го приведе в съответствие с изискванията на наредбата за касовите апарати.

Лицата, които отговарят на изискванията на наредбата (чиито продажби в брой са под 5% от приходите и за които са изпълнени два от трите критерия - приходи от продажби над 16 млн. лв., стойност на активите по баланс над 8 млн. лв. и персонал от над 50 души) и са избрали да използват СУПТО, който създава стандартизиран одиторски файл, трябва да съобразят дейността си с изискванията на Наредба Н-18 до 31 март 2020 г. Лицата, избрали алтернативната възможност за отчитане на извършваните продажби – СУПТО със стандартизиран одиторски файл, трябва да уведомят за това НАП по електронен път до 31 януари 2020 г.

Важни крайни срокове по Наредба Н-18

31 януари 2020 г.

Всички лица, използващи софтуер за управление на продажбите - независимо дали са или не са регистрирани по ЗДДС, трябва да приведат използвания от тях софтуер в съответствие с нормативните изисквания и да сменят или модифицират фискалните си устройства до 31 януари 2020 г.

Производител/разпространител може да разпространява софтуер, който не отговаря на изискванията, определени в наредбата, до 31 януари 2020 г.

От 1 февруари 2020 г. фискалните бонове, издавани от ЕСФП, следва да съдържат и данни за размера на ДДС, акциз, покупна и продажна цена на горивата във всяка касова бележка.

29 февруари 2020 г.

Лицата, които извършват сервизно обслужване и ремонт на ИАСУТД, привеждат дейността си в съответствие с разпоредбите на наредбата. Издадените удостоверения за регистрация на тези лица са валидни до 29 февруари 2020 г.

31 март 2020 г.

Лицата, използващи софтуер за управление на продажби, подават информацията относно използвания от тях софтуер в търговските обекти до 31 март 2020 г.

Лицата, избрали алтернативната възможност за отчитане на извършваните продажби – СУПТО със стандартизиран одиторски файл, привеждат дейността си в съответствие с изискванията на наредбата до 31 март 2020 г.

Лицата, които извършват продажби на стоки или услуги чрез електронен магазин и отговарят на условията, предвидени в наредбата, са длъжни да приведат дейността си в съответствие с всички изисквания в срок до 31 март 2020 г.

30 април 2020 г.

Лицата, които извършват сервизно обслужване и ремонт на фискални устройства, привеждат дейността си в съответствие с разпоредбите на наредбата. Издадените удостоверения за регистрация на тези лица са валидни до 30 април 2020 г.

31 май 2020 г.

Лицата, избрали алтернативната възможност за отчитане на извършваните продажби – СУПТО със стандартизиран одиторски файл, подават информацията относно използвания от тях софтуер в търговските обекти до 31 май 2020 г.

Лицата, които извършват продажби на стоки или услуги чрез електронен магазин и отговарят на условията, предвидени в наредбата, подават информацията относно използвания от тях софтуер в срок до 31 май 2020 г.

БНТ

✓ Прокуратурата и полицията влязоха на проверка в Държавната комисия по хазарта

Прокуратурата и полицията претърсиха Държавната комисия по хазарта. Обискът продължи близо 6 часа. Разследването е на Специализираната прокуратура. Проверява се защо комисията е разрешила на частните лотарии да плащат по-малка такса, отколкото държавното Тото. По данни на финансовата инспекция, която от декември проверява Комисията, само една от моментните игри е ощетила държавния бюджет с 210 млн. лв.

Прокурори, следователи и полицаи прекараха часове наред в сградата на Комисията по хазарта. Без коментари пред медиите си тръгнаха с документи, иззети при обиска. Пестеливи в коментарите бяха и главният прокурор и вътрешният министър.

Иван Гешев, главен прокурор: Извършват се действия по разследването по досъдебно производство на Специализираната прокуратура. Какви доказателства са събрани и какво се случва не мога да ви кажа в този момент.

Младен Маринов, министър на вътрешните работи: Това е операция на прокуратурата. Ние обезпечаваме само района. Това е, което мога да кажа.

Повече светлина около проверката хвърли в късния следобед шефът на държавната финансова инспекция.

Георги Начев, директор на ИАДФИ: На практика установява се фактически, че за една и съща хазартна игра се заплащат формирани по различен начин държавни такси от лицензираните хазартни оператори. Защо е станало така, това не е тема, която ще изследваме. Това ще стане ясно от колегите от прокуратурата и може би отговор от компетентния орган.

Георги Начев обясни, че още на 16 декември министърът на финансите е разпоредил на Държавната финансова инспекция да провери Комисията по хазарта как са събирани държавните такси.

Георги Начев, директор на ИАДФИ: Единственият оператор, който е заплащал държавна такса в размер на 15 на 100 върху стойността на направените залози на всяка игра е държавното предприятие Български спортен тотализатор. Останалите лицензирани оператори заплащат държавна такса в размер на 20% върху стойността на събраните такси от комисионни за участие. Ако останалите организатори на хазартни игри са плащали по начина, по който е плащало държавното предприятие, сумата е щяла да бъде около 210 млн. повече.

Общо 5 са лицензираните компании у нас, от които 4 са частните. Собственикът на три от тях Васил Божков защити бизнеса си по време на среща с феновете на "Левски" снощи на „Герена“.

Васил Божков: Законът е такъв, какъвто е и ние сме си платили всичко по закона. Надявам се премиерът да вземе правилно решение.

Той коментира и предложените от Валери Симеонов промени в Закона за хазарта, предвиждащи въвеждане на държавен монопол и изваждане на частните компании от лотарийните игри.

Васил Божков: Ако одържавят лотарията няма да имам възможност да финансирам клуба. Иначе съм готов да остана начело, но не виждам смисъл. Ние сме за законност. Тук има грубо нарушение на Конституцията на България. Не може да се разсъждава по целесъобразност. Конституцията е върховен орган и трябва да се спазва.

От Евробет излязоха също излязоха с позиция, в която обясняват, че частните оператори на хазарт не са извършили нарушение на закони и призовават да не се уронва престижа на сектора.

✓ Съдът реши да прекрати правомощията на кмета на Благоевград

В Благоевград най-вероятно ще има нови кметски избори, след като вчера Административният съд постанови, правомощията на сегашния градоначалник Румен Томов, да бъдат прекратени. Мотивът на съда е, че Томов не е прекратил дейността си като едноличен търговец в установения от закона срок. Сигнал за това нарушение бе подаден от загубилия битката за кметския пост в Благоевград Атанас Камбитов.

Процедурата по евентуални бъдещи избори е дълга, обясни адвокат Мартин Бусеров, председател на Общинската избирателна комисия. Решението на съда подлежи на обжалване в 7-дневен срок. Сроковете за произнасяне са къси.

Общинската избирателна комисия ще се събере след получен влязъл в сила акт, на което ще се обяви прекратяване на правомощията. ОИК следва да изпълни мотивите на решението, които им дават задължителни указания за прекратяване на правомощията. Ако се стигне до такова решение, ще бъде изпратено писмо до президента Румен Радев, който с указ трябва да насрочи датата и да обяви частични избори.

✓ Законът за розата ще извади на светло нелегалните в бранша

Дейността на една четвърт от розопроизводителите у нас ще излезе на светло след приемането на Закона за розата. В момента у нас, според официалните данни, има засети около 45 000 декара рози, а още 10-12 000 са на дребни производители, които не попадат под никакви регулации. Данните са на асоциацията на професионалните розопроизводители у нас.

Досега хора, които отглеждаха декара-два рози, продаваха реколтата си наравно с всички останали. През последните години се стигна дори до изхвърляне на розов цвят, защото има разминаване между официално засетите площи и действителните такива.

Христо Николов - председател на Асоциацията на професионалните розопроизводители в България: В момента, в който стигнем до кампания, на улицата и пред порталите на розоварните пристига един цвят, който отсъства от всяка статистика.

За първи път се дава възможност на малките производители, тези които не са регистрирани като земеделски производители да излязат на светло.

Ако искат да продават розов цвят тази година всички розопроизводители трябва в срок до края на месец април да подадат доброволно и безплатно заявления в службите по земеделие.

След влизането в сила на закона за розата единствено включените в регистъра розопроизводители ще могат да продават своята реколта.

В новата база данни ще участват и всички преработватели. Само собствениците на "казанлъшка маслодайна роза" и "бяла алба" ще продават розов цвят за производството на защитения продукт - българско розово масло.

В следващите две години работни групи ще обиколят всички розови масиви у нас и ще идентифицират сортовете рози.

✓ 19 български фирми участват на изложение за селскостопански продукти в Берлин

19 български фирми участват тази седмица в едно от най-големите в света международни изложения за селскостопански и хранителни продукти "Зелена седмица" в Берлин. Традиционно България се представя с най-добрите си производства - мед и сладка, млечни и месни продукти, етерични масла и голямо многообразие от био продукти. Всяка година международното изложение в Германия привлича близо половин милион посетители.

БНТ: Струва ли си за вашия бизнес да участвате в такива изложения, Помага ли ви това?

Кирил Щерев, представител на фирма за сладка и конфитюри: Ами фактът, че сме тук красноречиво говори. Помощта е много голяма. Трудно е за малките фирми да платят цялото си участие на такова изложение.

БНТ: Щандът е предоставен от министерството. А вие какво поемате като фирма?

Кирил Щерев, представител на фирма за сладка и конфитюри: Като фирма трябва продуктите да ги представим тук. Всяка фирма си поема командировъчните. Проблемът е, че идваме за 10 дни, представяме си продукцията и се прибираме в България. Хубаво е, ако има представителство тук на национално ниво, което да продължи да представя тези продукти в съответната страна. Ние участваме традиционно от десетина години в това изложение, имаме постоянни клиенти, които за съжаление идват, купуват нашите продукти и казват: "Ние миналата година купихме тези продукти и много сме доволни, само че не винаги можем да ги намерим в търговските вериги. Почти ги няма. Повече Министерство на икономиката, Агенцията за малките и средни предприятия. Очакваме подкрепа от тях, защото тука трудно се поддържа целогодишно бизнес в Берлин и в Германия. Трудно се поддържа персонал, разходите за доста големи.

Мартин Димитров, представител на фирма за производство на мед: Без тези изложения няма кой да види нашите продукти. Много е важно на тези изложения да представим продуктите си, да видим хората как реагират на тях и оттам можем да направим сметка, дали си заслужава въобще да се занимаваме с тези продукти.

Мартин Димитров представя фирма за производство на мед. От две години е създал смесена българо-немска фирма. Твърди, че така е далеч по-лесно да търгува и работата му наистина е потръгнала.

Мартин Димитров, представител на фирма за производство на мед: Когато имаш немска фирма и тя е по немското законодателство, самите купувачи са много по-благосклонни да работят с теб, отколкото ако става дума за международни преводи и така нататък. Защото ние имаме хубави продукти и качествени, дори по-качествени и от немските, но ми липсва някой, който да взема от българската фирма в немската фирма и да направи този контакт. Това е много важно. Единственият начин да направим този контакт и да ни видят, че съществуваме са такива изложения.

Слави Трифонов, съсобственик и управител на фирма за вина и сокове: Ние търгуваме с крайни клиенти в Германия и то основно в Берлин от три години благодарение на това изложение. Трябва да участваме и на изложения, които са чисто търговски. Следващото, например изложение е "фрут логистика". Там няма крайни потребители, там основно са търговци и там създаваме търговски контакти. Но това са два различни по тип изложения.

Слав Ценов е търговски директор на винарска изба в България. Произвеждат вино от био грозде, след година очакват и сертификат за производство на био вино.

Слав Ценов, търговски директор на винарска изба: Ние търгуваме с Германия, но основните ни контрагенти са българи, които живеят в Германия.

БНТ: Помагат ли подобни изложение на бизнеса ви?

Слав Ценов, търговски директор на винарска изба: Това е едно потребителско изложение. Ние не идваме тук с нагласата, че ще дойдат големи търговци, с които ще направим сериозни сделки. По-скоро това е едно масово изложение, на което идват страшно много немци, което също е плюс, защото те, харесвайки нашето вино, след това започват да го търсят и е по-лесно, когато преговаряме с големите търговци и те самите виждат, че има интерес към българското вино.

На Зелената седмица в Берлин българските производители се конкурират с над 1700 изложители на храни и земеделски продукти от 65 страни. Обединява ги идеята, че подпомогнати от държавата, наистина си струва да участват, да представят най-добрите си продукти и да се преборят за вниманието и на чуждия потребител.

✓ С нови специалности възродиха училището в село Карапелит

С нови специалности в сферата на хранителните технологии възродиха училището в добричкото село Карапелит. Вместо да бъде закрито заради липсата на деца, сега в него се обучават ученици от цяла Североизточна България.

Доскоро Карапелит е едно от многото опустяващи български села. Бизнесът в региона обаче успява да върне живота в населеното място. С разрастването на две големи предприятия за маслодобив и месопреработка, работните места се увеличили. Липсвали обаче квалифицирани кадри.

Ивелина Тончева - директор на СУ"Н. Й. Вапцаров" - с. Карапелит: Тогава се обединихме около идеята да се насочим към хранителните технологии.

Сега Карапелит е едно от най-големите села в Добричка област. Там живеят 1300 души, а в местното училище вече се обучават близо 140 деца. От тази година то е преобразувано от основно в средно училище, а учениците провеждат практическите си занятия в местните предприятия.

Георги Колев - главен технолог: Това е един дълъг процес, те трябва да преминат през него, за да станат едни добри специалисти и кадри за нашето производство.

Училището вече привлича деца и от други населени места.

Ивелина Тончева - директор на СУ"Н. Й. Вапцаров" - с. Карापелит: Надявам се кадрите, които подготвяме да бъдат добри специалисти за рафинериите и дестилериите, които се строят в региона.

Предметите, които изучават децата в училище, обхващат всички отрасли в хранително-вкусовата промишленост.

Наталия Йорданова: Щях да уча в Професионалната гимназия по туризъм в Добрич, но реших да остана тук, понеже се създаде тази паралелка в нашето училище.

Интерес към бъдещите кадри вече проявяват работодатели от Балчик и Провадия.

✓ "ТВ академия" ще обучава бъдещите кадри на БНТ

Телевизионната академия на БНТ вече е факт. Обществената медия и 7 български университета подписаха споразумение за създаването на стажантски програми. По този начин студентите ще придобият практически опит и ще се докоснат отблизо до телевизията, а най-добрите сред тях могат да продължат професионалния си път сред нас.

Млади таланти, които да бъдат увлечени от телевизията и да останат в нея. Създаването на Академия за тяхната подготовка е част от концепцията на генералния директор Емил Кошлуков за развитието на Обществената медия.

Емил Кошлуков, генерален директор на БНТ: Надявам се да имат хъс. Тук имаме кадри, които са огромни професионалисти. Те могат да ги обучат. Ние знаем какво да им дадем. Стига те да искат да го вземат. И се надявам да ги запазим при нас!

Още през март БНТ ще посрещне първите студенти в "Телевизионната академия".

Проф. Пламен Бочков, ректор на Нов български университет: Нашето общество винаги има нужда от нови идеи и от нови хора, а студентите са тези, които са новите хора с нови идеи.

Проф. Анастас Герджиков, ректор на СУ "Св. Климент Охридски": Имаме студенти, които изучават журналистика, но имаме студенти и от близки области, така че ще вие ще имате нужда и от редактори, и от оператори, не само от това някой да стои пред камерата. Мисля, че и за тях ще е полезно, и за телевизията.

Проф. Станислав Семерджиев, ректор на НАТФИЗ "Кръстьо Сарафов": За нас това ще бъде съвсем логично продължение на онова, което ние се опитваме да правим така или иначе в учебен процес да се превърне в професионална среда за обучение на студентите.

Проф. Димитър Димитров, ректор на УНСС: Има място и за икономисти, и за хора, които се занимават с маркетинг, реклама, счетоводство, пр, така че това е чудесна инициатива не само за журналистите, които водят процеса в този случай.

Проф. Миглена Темелкова, ректор на Висшето училище по телекомуникация и пощи: Тези, които осигуряват практиката и тези, които осигуряват обучението трябва да вървят ръка за ръка през целия период.

Проф. Иван Кралов, ректор на Технически университет: Изключително важна е възможността да работят в реален екип заедно с останалите специалности, така че да може още в процеса на обучение те да излязат готови за утре за практическа работа.

Проф. Димитър Цанев НМА "Проф. Панчо Владигеров": На мен ми се струва добре, ако на тези студенти бъде подсказана една кадрова перспектива.

Може би и за тях най-важният урок на "Сан Стефано" ще бъде, че в телевизията има много работа, за всеки. Но за да бъдеш част от нея трябва да почувстваш магията, която носи ефирът.

✓ Габриел в Давос: Без младите обществото няма да се справи с предизвикателствата

Българският еврокомисар за иновациите, научните изследвания, образованието, културата и младежта Мария Габриел е на Световния икономически форум в Давос, който тази година е посветен на свързаните с промените в климата рискове и необходимостта от предприемане на още мерки. Съществена част от отговора на тези рискове се съдържа в най-новите научни познания и новаторски изследвания. На пресконференция заедно с председателя на Европейския съвет за научни изследвания Мауро Ферари, Мария Габриел очерта действията и амбициите на Европейската комисия за промяна на европейския изследователски пейзаж чрез още по-силна роля на научноизследователския съвет.

С вече финансирани над 9000 изследователи, съветът се превърна във водеща световна организация за най-високо финансиране по процент на подкрепени научни доклади. Освен това 7 от финансираните от съвета спечелиха Нобелова награда. Последната беше само преди няколко месеца – Питър Радклиф спечели наградата за медицина за откритието за приспособимостта на човешките клетки към среда с ниско съдържание на кислород, което може да помогне за лечение на рак, анемия и други.

„Като предоставяме на нашите умове и таланти научна свобода, те ни помагат да се справим с големите предизвикателства отдолу-нагоре. Изменението на климата е едно от тях. Европейският съвет за научни изследвания доказва това с безброй проекти, насочени към редица аспекти на изменението на климата - от неговите движещи фактори и въздействия до смекчаване и адаптиране“, заяви Мария Габриел.

Тя наблегна също, че връзката между учени, изследователи, политици и общество трябва да промени своя курс към по-силно и тясно сътрудничество. „Имаме нови възможности, защото образованието вече е в един ресор с научните изследвания и иновациите. Без младите хора, учителите, институтите, университетите, обществото ни няма как да се справи с предизвикателствата“, заяви българският еврокомисар и очерта трите важни елемента в новата програма „Хоризонт Европа“. На първо място са мисиите, четири от които са пряко свързани с борбата с климатичните промени. Вторият елемент е Европейският иновационен съвет – фабриката на ЕС за т.нар. еднорози, предоставящ подкрепа от идеята до създаването на продукта и откриването на нови пазари, включително за МСП и стартапи. Трети важен елемент е Европейският институт за иновации и технологии, помагач на предприятия, образователни и научноизследователски институции да работят заедно.

„Когато образованието, науката и бизнесът работят заедно в една посока, когато търсят общи решения, това е най-солидната база да имаме увереност, че ще се справим с глобално предизвикателство като климатичните промени. Силата на европейския подход е в мисълта за хората, работните места, перспективите пред регионите – тя трябва да остане водеща в действията ни. Имаме още много работа“, заключи българският еврокомисар Мария Габриел.

✓ **Блокади срещу пенсионните реформа във Франция**

Нова форма на протести срещу пенсионната реформа излиза на преден план във Франция. След изтощителната транспортна стачка, на дневен ред са блокадите. В 49-ия ден от мобилизацията срещу плана на президента Макрон протестиращи дръпнаха шалтера на най-голямата Водно-електрическа централа в страната.

Хардлайнерите от синдиката Обща конфедерация на труда играят главна роля в блокадите. Техен клон стои в основата на спирането най-голямата водоелектроенергетическа централа, която се намира в Югозападна Франция.

Вълната от стачки и протести в края на миналата година не принуди президента Еманюел Макрон да се откаже от реформата. Сега левите синдикати правят нова офанзива. Днес шофьори на камиони отрязаха достъпа до пристанището на Хавър, второто по натовареност в страната. Планът е в идните дни да бъдат блокирани седем големи пристанища.

Лидерът на крайно лявата партия "Непокорна Франция" Жан-Люк Меланшон подкрепи протест пред министерството на финансите в Париж. Той обедини работници от службите за чистота и водоснабдяване и канализация.

Блокадите ще продължат до петък, когато правителството ще обсъжда текстовете на реформата, а синдикатите са планирали нови масови протести.

Manager.bg

✓ **Депутатите решиха: Дебатът по вота на недоверие – в петък, гласуването – на 29-и**

Депутатите определиха датите, на които ще обсъждат и гласуват вота на недоверие към кабинета. Дебатът ще се проведе на 24 януари – петък, а гласуването, което по закон е минимум 24 часа след края на разговорите, ще е на 29 януари – сряда, информира bTV.

Припомняме, че в понеделник БСП внесе вота на недоверие към кабинета „Борисов“ 3 за провал в областта на политиката по екология и околна среда в деловодството на парламента. Мотивите, разгърнати в 40 страници, са подписани от 78 депутати от левицата.

За да мине вотът на недоверие, за него трябва да гласува повече от половината от всички народни представители. Засега, обаче, БСП има само подкрепата на ДПС. От „Воля“ поискаха отсрочка, за да помислят няколко дни и все още не са дали своето решение. А независимите депутати отказаха среща с левицата. При отхвърляне на предложението за недоверие на Министерския съвет ново предложението не може да бъде направено в следващите 6 месеца.

Това ще е четвъртият вот на недоверие на опозицията срещу кабинета „Борисов“ 3. Предишните бяха на тема: провал в борбата с корупцията, здравеопазване и сигурност и не успяха да минат.

✓ **Инвестициите в Югозападна България, които ще превърнат региона в център на растеж**

Три са основните стратегически приоритета за развитие на териториите от Югозападния район в програмния период 2021-2027 г. Те са елемент от Интегрираната териториална стратегия на ниво 2, която предстои да бъде обсъдена и приета до средата на тази година. Това са насърчаване на иновативния и интелигентен икономически преход, съхранение и развитие на човешкия капитал и по-добре свързан и устойчив регион.

Това съобщи заместник-министърът на регионалното развитие и благоустройството Деница Николова на регионално заседание на Националното сдружение на общините в Република България, което се проведе в Правец.

Зам.-министър Николова представи пред кметовете концепцията за изпълнение на бъдещата политика за регионално развитие, промените в Закона за регионално развитие, както и програмирането на новата оперативна програма за развитие на регионите, която ще е насочена в две направления - градско развитие за поддържане на икономическия резултат в градовете и развитие на териториите от ниво 2 чрез интегрирани териториални инвестиции.

София - град и Благоевград ще са центровете на растеж в Югозападна България, които през предстоящия период ще получават средства за градско развитие през отделен приоритет на оперативната програма. Към настоящият момент е планирано още 6 градски общини в района да получават подкрепа през програмата за цялата си територия. Останалите попадат в обхвата на програмата за развитие на селските райони, в случай че се приеме предложението на МРРБ за промяна на дефиницията за селски район.

„Целта ни е да създадем условия за икономическо развитие на целия район, включително подобряване на демографската картина и качеството на живот, което изисква да създадем развити територии и извън центровете директни бенефициенти на програмата по линия на градско развитие“, отбеляза Николова. Поради тази причина ще бъдат насочени усилия и към районите с по-ниска урбанизация. С този подход се търси баланс между инвестиции-потенциал за развитие-стандарт на живот- демографска структура.

Зам.-министър Николова обърна внимание, че въпреки добрата транспортна свързаност на Югозападния район има необходимост от инвестиции за разширяване и подобряване на транспортната мрежа, за да може да се осигури по-лесен достъп на икономическите оператори до периферните области, като стимул за развитие на дейност. Регионът е и със силен потенциал за развитие на туризма, затова ще се осигурят възможности за европейско финансиране на проекти, които да засилят потенциала на зоните с обособен туристически сектор. Трансграничното сътрудничество също ще е във фокуса при изпълнение на териториални инвестиции.

„Всички тези мерки ще доведат до развиване потенциала на населените места, а така ще се намалят миграционните процеси. Основният фокус е да търсим по-голямо икономическо развитие на страната, надграждащо постигнатото с

базовата инфраструктура и качеството на живот до момента. Нужно е да въздействаме още повече над икономиката, за да може през инвестициите да осигурим по-добър живот на хората“, подчерта Николова.

Тя обърна внимание и на промените в Закона за регионално развитие, с които ще се засили ролята на Регионалните съвети за развитие. Те ще имат функции за предварителна селекция на най-важните проекти, които трябва да се реализират спрямо спецификата и нуждите на територията. Освен това новият подход за изпълнение на инвестициите ще включва пакет от мерки и проекти, а не само конкретно и ограничени само за модернизация на път, парк, училище или енергийна ефективност, както е в момента. Целта е да се покрие общия облик и нужди на определена територия с комплекс от мерки. Така проектите вече ще се структурират под формата на концепции, която може да включва няколко проекта, обхващащи различни сектори – околна среда, транспорт, човешки ресурси, енергийна ефективност, образование и др. Например – изграждането на нова индустриална зона има нужда от довеждащи пътища, вода, квалифицирана работна ръка, инфраструктура за икономическите оператори. Това ще може да се постигне с една концепция, финансирана през различни оперативни програми.

Деница Николова каза още, че с проектите през новия период ще се фокусират усилия върху по-голяма територия, в която ще могат да си взаимодействат няколко населени места извън административните си граници.

Тя обърна внимание и на важноста местните власти да разработят новите общински планове за развитие, тъй като действащите в момента изтичат в края на годината. От следващата година общините трябва да разполагат с нова визия за развитие през следващия програмен период. Без този план няма да може да се получава европейско финансиране.

✓ Ръст на европейските борси на фона на повишения оптимизъм сред германските инвеститори

Основните индекси на водещите европейски фондови борси записаха повишения в ранната търговия в сряда на фона на силното представяне на германските акции, предаде Ройтерс.

Общият европейски индекс STOXX 600 се повиши с 0,41 пункта, или 0,1%, до 423,79 пункта. Немският DAX отчете ръст от 10,9 пункта, или 0,08%, до 13 566,77 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 напредна с 15,01 пункта, или 0,2%, до 7 625,71 пункта. Френският CAC 40 се повиши с 4,62 пункта, или 0,08%, до 6 050,61 пункта.

Борсата във Франкфурт изпревари регионалните си аналози, след като проучване, публикувано вчера, показва, че търговското примирие между САЩ и Китай е повишило оптимизма сред германските инвеститори до най-високото му равнище от средата на 2015 година

„DAX достига нови рекорди на фона на растящия брой сигнали, че възстановяването на индустриалната активност е зад ъгъла“, казва Джаспър Лоулър от London Capital Group.

За представянето на DAX допринесе най-много поскъпването на акциите на софтуерния гигант SAP, последвало прогнозата на IBM за по-добра от очакваното печалба за миналата година.

Световните акции нараснаха на фона на бързите действия на китайските власти срещу разпространяването на мистериозния коронавирус. Редица страни също съобщиха, че ще затегнат мерките по летищата.

„Макар че разпространението на вируса изглежда удържано, инвеститорите продължават да са в режим на изкупване на акции“, казва Майкъл Хюсън от CMC Markets UK.

Междувременно акциите на Gjensidige поскъпнаха с 6,89% и са на път да запишат най-добрият си ден от повече от четири години, след като най-големият застраховател в Норвегия обяви по-добра от очакваното печалба за четвъртото тримесечие и допълнителни дивиденди за своите инвеститори.

Книжата на британската Berkeley Group Plc поскъпнаха с 5,05%, след като строителната компания събщи, че е увеличи възвръщаемостта за акционерите си до около 455 млн. паунда през следващите две години.

Понижения на Уолстрийт

Основните индекси на Нюйоркската фондова борса записаха спад в понеделник, след като говорител на Центровете за контрол и превенция на заболяванията потвърди, че пътник, пристигнал в САЩ от Китай, е бил диагностициран с мистериозния коронавирус, от който до момента са загинали 9 души, предаде Си Ен Би Си.

Промишленият индекс Dow Jones се понижи с 152,06 пункта, или 0,52%, до 29 196,04 пункта. Широкообхватният индекс Standard & Poor's 500 отчете спад от 8,83 пункта, или 0,27%, до 3 320,79 пункта. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq изтри 18,14 пункта от стойността си, или 0,19%, достигайки до ниво от 9 370,81 пункта. Сесията във вторник сложи край на петдневната серия от повишения за Dow, докато S&P 500 и Nasdaq записаха първи спад от четири сесии насам.

Акциите на компаниите Wynn Resorts и Las Vegas Sands, които управляват вериги хотели и казина, поевтиняха съответно с 6,14% и 5,40% на фона на опасенията, че разпространението на коронавируса ще доведе до спад на международните полети.

По същата причина книгата на авиопревозвачите United Airlines, Delta Air Lines, Southwest и American Airlines поевтиняха съответно с 4,36%, 2,72%, 2,67% и 4,23%.

Инвеститорите се притесняват, че новият вирус може да нанесе сериозни икономически щети в световен мащаб, подобно на епидемията с тежкия остър респираторен синдром (ТОРС) в периода на 2002-2003 г., който също тръгна от Китай и отне живота на близо 800 души по света.

Междувременно Международният валутен фонд (МВФ) понижи прогнозата си за растежа на световната икономика през 2020 г. от 3,4% на 3,3%. Очаква се икономиката на САЩ да нарасне с 2% тази година, което е с 0,1 процентни пункта под последната прогноза на МВФ от октомври 2019 г.

С пълна сила продължава и сезонът на отчетите, като до момента повече от 70% от компаниите от S&P 500, които са обявили финансовите си резултати за тримесечието, са надминали очакванията на анализаторите, сочат данни на FactSet.

Ръст в Азия

Водещите индекси на азиатските фондови пазари до голяма степен останаха незасегнати от глобалните опасения от избухването на пандемия на коронавирус, въпреки че инвеститорите се притесняват, че бързото разпространение на

заразата може да навреди на пътуванията и туризма преди посещането на Китайската Нова година в събота, предаде Маркеточ.

На този фон основният индекс в континентален Китай Shanghai Composite се повиши с 8,61 пункта, или 0,28%, до 3 060,75 пункта, докато по-малкият Shenzhen Composite напредна с 13,07 пункта, или 0,72%, до 1 819,61 пункта. Хонконгският индекс Hang Seng отчете ръст от 355,71 пункта, или 1,27%, до 28 341,04 пункта.

Анализатори от швейцарската банка UBS смятат, че Китай си е научил урока от епидемията с тежкият остър респираторен синдром (ТОРС) в периода на 2002-2003 г., и че смъртността при новия вирус е значително по-малка от тази преди 18 години. Въпреки това, стотиците милиони китайци, които се подготвят за голямото пътуване за празненствата по случай Лунната Нова година, може да се превърнат в истинско предизвикателство за удържането на заразата.

Ако тя не бъде овладяна в краткосрочен план, от UBS прогнозира продажбите на дребно, туризма и хотелиерството в Китай да бъдат засегнати, особено в първото тримесечие и в началото на второто тримесечие на 2020 г.

Водещият индекс на токийската фондова борса Nikkei 225 се повиши с 166,79 пункта, или 0,7%, до 24 031,35 пункта.

Южнокорейският измерител Kospi отчете ръст от 27,56 пункта, или 1,23%, до 2 267,25 пункта, след като централната банка на Южна Корея съобщи, че икономиката на страната е нараснала с 1,2% през четвъртото тримесечие в сравнение с третото. Това е най-силният тримесечен растеж от 2017 г. насам и е над очаквания от анализаторите ръст от 0,8%. Същевременно с това обаче Южнокорейската икономиката е нараснала с едва 2% за цялата 2019 г., което е най-бавният темп на растеж от 2009 г. насам.

В Австралия индексът ASX 200 напредна с 66,4 пункта, или 0,94%, до 7 132,70 пункта.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха повишения в ранната търговия. Основният индекс SOFIX отчете ръст от 0,34 пункта, или 0,06%, до 585,62 пункта. BGBX40 се повиши с 0,07 пункта, или 0,06%, до 114,80 пункта. BGTR30 напредна с 3,39 пункта, или 0,07%, до 527,67 пункта. BGREIT остана без промяна при 134,83 пункта.

✓ Лагард се готви да модернизира ЕЦБ

Кристин Лагард е готова да се отличи в качеството си на президент на Европейската централна банка по време на най-големия прегледа на институционалната стратегия на Европейската централна банка в историята, пише [Блумбърг](#).

Първият преглед на политиката на ЕЦБ от 2003 г. насам ще започне в четвъртък, като същинският процес по нейната актуализация може да продължи до края на годината. По време на заседанието на ЕЦБ в края на седмицата ще бъдат разисквани редица теми, сред които неравенствата, технологии и климатичните промени. В центъра на вниманието обаче ще бъде инфлационната цел на банката, заложена да бъде малко под 2%, която тя не успява да покрие от 2013 г. насам.

Много анализатори обаче се притесняват, че целите на Лагард са твърде смели и че те могат да създадат нереалистични очаквания пред централната банка.

За Лагард, която е адвокат и бивш политик, а не икономист, тази реформа в паричната политика изглежда повече от закъсняла. Много от настоящите политики на ЕЦБ, включително негативните лихви и програмата за закупуване на активи, са изключително непопулярни в много европейски страни. Именно по тази причина новата шефка на централната банка иска да насочи вниманието към исканията на гражданите.

Параметрите на прегледа на институционалната стратегия на ЕЦБ все още не са зададени, но Лагард и някои от нейните колеги вече са изразили своите виждания за бъдещата политика на централната банка.

Инфлация

Повечето официални лица са на мнение, че на първо място трябва да бъдат анализирани причините инфлацията да се задържа на по-ниско от желаното ниво. Както вече споменахме, целта на ЕЦБ е инфлацията да достигне малко под 2% в средносрочен план, докато в действителност тя едва надскача равнището от 1%.

Тук обаче е важно да се отбележи, че повечето развити икономики са изправени пред сходни проблеми. Изследователите предлагат редица обяснения за този феномен, сред които глобализацията, технологиите и занижени трудови стандарти, какво ново може да добавят присъстващите на заседанието на ЕЦБ.

От банката обаче може да сверт "часовника си" с Федералният резерв на САЩ, който стартира своя преглед на паричната политика още през миналата година, а резултатите се очаква да се обявят тази година.

Симетрия и прецизност

За мнозина целта на ЕЦБ е част от проблема. Когато централната банка е създадена през 1998 г., тя определя ценовата стабилност като инфлация на ниво от малко под 2%. На прегледа през 2003 г. официални лица от ЕЦБ разясняха какво точно означава това, но много анализатори продължават да са на мнението, че формулировката на целите на централната банка е твърде неясна и че желаната инфлация от малко под 2% е наследство от един период, в който единствените опасения идваха от твърде високата инфлация. Както знаем, проблемът днес е, че тя е твърде ниска, което поставя европейската икономика пред риск от навлизане в дефлационна спирала.

Повечето икономисти очакват ЕЦБ да промени стратегията си и да отдаде еднаква тежест както на твърде високата инфлация, така и на твърде ниската така, което може да внесе по-голяма гъвкавост в паричната политика. Стратегията, която е наричана още „симетрична“ е нещо, което предшественикът на Лагард – Марио Драги, започна да преследва агресивно през миналата година.

[БНР](#)

✓ НС гледа на първо четене Закона за автомобилните превози

Депутатите ще разгледат на първо четене промени в Закона за автомобилните превози, с които се ограничава фиктивното регистриране на фирми за превоз на пътници и товари.

Проектот законът, предложен от МС, предвижда и намаляване на административната тежест на лицата, които извършват таксиметрови услуги чрез създаването на специализиран публичен регистър.

Промените предвиждат още регламентирането на превозите с атракционна цел, както и на тези на повредени превозни средства или т.нар. "Пътна помощ".

Депутатите ще разгледат окончателно и промените в Закона за съдебната власт, с които се връщат помощните атестационни комисии и се отменя разпоредбата за отстраняване от длъжност на обвинени съдии и прокурори.

✓ Депутатите приеха промените в Закона за горивата

Депутатите приеха окончателно промените в Закона за горивата.

С тях се облекчават финансовите изисквания за регистрация на търговците и банковите гаранции, които ще са в зависимост от оборотите на фирмите, за да не се нарушават конкурентните принципи на пазара.

Бензиностанции и складове за горива ще бъдат запечатвани за две години, ако продават контрабандни нефтени продукти, а цистерните, които ги превозват, ще бъдат спирани от движение за една година.

Занижават се и техническите изисквания към фирмите, които пълнят или продават втечен газ.

Първоначалните изисквания да притежават поне десет хиляди бутилки беше редуцирано на хиляда.

Глоба от 10 до сто хиляди лева и имуществена санкция от 20 до 200 хиляди лева грози всеки, който наруши новия закон за горивата.

Очакванията след промените са законът да гарантира конкуренцията на пазара и равен достъп на дребните търговци, които протестираха срещу първоначалният вариант заради опасения от фалит.

Докато депутатите обсъждаха промените в Закона за горивата, дребни търговци на горива се събраха пред Народното събрание, за да защитят постигнатите договорености по законовите текстове.

Повече от година трябваше на малките търговци в бранша, за да защитят присъствието си на пазара в конкуренцията на големите играчи.

„Това е нашата работа, с това си храним семействата, това ни е прехраната. Ако беше останал първият вариант, който приеха, ние трябваше да спрем да работим“, казва Женя Кръстева, собственик на бензиностанция във Варна.

За да са сигурни, че лобистки интереси няма да объркат отново политическия дебат и постигнатото съгласие по текстовете от закона да бъде опорочено, Асоциацията на търговците и превозвачите на горива организират това присъствие пред Народното събрание до приемането на закона, посочи Симо Симов.

„Имаме добрата воля всички, че след една година отново ще се върнем на масата, за да направим анализ на това, което се случва на пазара. Има ли полза от този закон или трябва да бъде пипнат в някои насоки? Така че има ли диалог, винаги има постижение“.

✓ България остава последна в ЕС в индекса за корупцията на „Трансперънси интернешънъл“

Международната неправителствена организация „Трансперънси интернешънъл“ публикува днес своя Индекс за възприемане на корупцията за 2019 г. в 180 държави.

Пред БНР Калин Славов, изпълнителен директор на асоциация „Прозрачност без граници“, припомни, че индексът представлява скала от 0 до 100, в която 0 е най-високо, а 100 е най-ниско ниво на корупция.

Индексът е композитен и е стъпил на няколко изследвания – в глобален план те са 13, а за България – 10 и са на различни международни организации, които дават различни разрези на обществото и икономиката.

„Тази класация е задълбочено изследване и е далеч от простото разбиране за нивото на подкупничество например“, каза Славов.

За България особено движение в класацията няма – запазваме последното място в Европейския съюз с ниво на индекса, което може да се определи като тревожно и на което имам системни проблеми с корупцията, допълни той.

Тенденцията е от 2012 г. да сме на последно място, като изключим може би една година, в която Гърция измести България от последното място.

В световен мащаб страната ни се е изкачила от 77-о до 74-о място в класацията на „Трансперънси интернешънъл“.

„Нашата стойност на индекса е наполовина от тази на Дания, която има 87 стойност на индекса, което показва, че това е държавата (заедно с Нова Зеландия) с най-добра позиция по отношение на борба с корупцията – тези две страни оглавяват класацията“, отбеляза Славов.

Според него основните причини, на които се дължи тази тенденция за България, са ключови стълбове като свобода на медиите, доверие в изборния процес и начина на неговото осъществяване, финансиране на политическите партии, назначенията в публичните институции и не на последно място върховенството на закона.

✓ СЕМ избра Андон Балтаков за генерален директор на БНР

Съветът за електронни медии (СЕМ) избра вчера Андон Балтаков за нов генерален директор на БНР. Това стана с 4 гласа "за" и един "въздържал се" при второто гласуване за деня на медийния регулатор.

Въздържа се членът на СЕМ Розита Еленова, която каза, че продължава да подкрепя Антон Митов.

Решаващият глас за Балтаков всъщност беше на Ивелина Димитрова, която при първото гласуване отдаде своите предпочитания на друг кандидат - Митко Димитров. Тя се аргументира, че при кандидатите има риск, но много по-голям риск е БНР точно в този момент да остане без избран титуляр и заради това тя гласува за Андон Балтаков.

Председателят на СЕМ София Владимирова също промени първоначалният си избор и при второто гласуване също заложи на Андон Балтаков, въпреки че на първото заседание гласува за Антон Митов.

В надпреварата участваха шестима кандидати: Жени Гаджалова, Антон Митов, Андон Балтаков, Митко Димитров, Даниела Манолова и Александър Велев.

На първото гласуване нито един от тях не събра необходимото мнозинство от три гласа при гласуването.

На него Андон Балтаков и временно изпълняващият длъжността генерален директор на БНР Антон Митов получиха равен брой гласове - по два.

Балтаков получи гласовете на членовете на СЕМ Бетина Жотева и Галина Георгиева, Антон Митов - на Розита Еленова и София Владимирова. Ивелина Димитрова пгласува за Митко Димитров.

Аргументирайки се за първото гласуване, членовете на СЕМ казаха, че концепцията на Андон Балтаков ги спечели с това, че е модерна, блестяща. Беше подчертан и неговият огромен опит във водещи световни медии, както и визионерското му мислене. За Антон Митов те посочиха, че познава в дълбочина актуалната ситуация в радиото и преценяват неговото убеждение, че гарантирането на редакционната независимост е най-важната стъпка за укрепване на доверието на аудиторията.

В [понеделник](#) и [вторник](#) кандидатите представиха концепциите си пред членовете на медийния регулатор.

До избора на нов генерален директор на общественото радио се стигна, след като през октомври миналата година СЕМ прекрати предсрочно мандата на Светослав Костов.

✓ **Постигането на търговска сделка с ЕС е ключов приоритет за Великобритания**

Постигането на търговско споразумение с Европейския съюз е водещ приоритет на правителството на Обединеното кралство, заяви в сряда британският финансов министър Саджид Джавид по време на панелна дискуссия с участието на неговия американски колега Стивън Мнучин и с управляващия директор на МВФ Кристилина Георгиева на Световния икономически форум в Давос.

Джавид посочи, че и двете преговарящи страни признават, че има "затегнат времеви график" за постигане на търговска сделка, но тя "безусловно може да бъде направена".

Британският министър изрази оптимизъм за постигането на дългосрочно търговско споразумение до края на 2020 година, което да предложи работещи решения както за търговията със стоки, така и за тази с услуги. По този начин той отхвърли предположенията на редица представители на ЕС, че подобно споразумение изглежда нереалистично.

"Проведох редица дискусии с моите европейски колеги и имам силното убеждение, че това може да се направи", посочи Джавид и добави: "Това може да се направи както за стоките, където искаме да постигнем свободна търговия с нулеви тарифи и нулеви квоти, така и заслугите".

В допълнение Савид Джавид каза, че консервативното мнозинство във Великобритания осигурява политическа и икономическа стабилност, тъй като ще бъде изпълнено всичко, договорено с Брюксел.

Коментарите му следват [информация на британския вестник "Телеграф"](#), че Европейският съюз ще предложи на Обединеното кралство по-лоши условия по предстоящото двустранно търговско споразумение, отколкото сключените от ЕС сделки с Канада или Япония.

✓ **Гърция избра за първи път жена за президент**

Избраната за президент Екатерина Сакеларопулу беше до вчера председател на Върховния касационен съд

За първи път в историята на Гърция жена стана президент на страната. Гръцкият парламент избра юристката Екатерина Сакеларопулу за държавен глава.

Гласуването беше наречено „историческо“ поради единството във вота на двете основни политически сили и факта, че жена поема висшия държавен пост.

Висшият съдия Екатерина Сакеларопулу е първата жена в историята на страната, която е избрана за държавен глава. Нейната кандидатура беше подкрепена на първо гласуване с 261 гласа при необходим праг от 200 гласа.

Сакеларопулу беше председател на Върховния касационен съд, юрист с особен авторитет и без изявени политически пристрастия и ангажименти.

Всички депутати от управляващата консервативна партия „Нова демокрация“ подкрепиха избора на новия държавен глава. Водещата опозиционна партия СИРИЗА също прие кандидатурата на първата жена президент на Гърция. Депутатите социалисти показаха с вота си, че виждат в Сакеларопулу „обединителна фигура за гръцката нация“.

Другите опозиционни партии се въздържаха от гласуване, като впечатление прави позицията на националистите от партията „Гръцко решение“. Според тях е недопустимо „гръцки президент да не може да посети Света гора“.

Новият държавен глава на Гърция Екатерина Сакеларопулу ще положи клетва през март, когато изтича мандата на настоящия президент Прокопис Павлопулос.

Сакеларопулу е завършила юридическия факултет в Атина и специализира конституционно и административно право в Сорбоната в Париж. Била е председател на Дисциплинарната комисия на Министерството на външните работи.

Преди година тя бе избрана за председател на Висшия касационен съд, като също беше първата жена, заела този пост. Работила е по големи дела, свързани с екологичната среда и е един от малкото юристи в Гърция - експерт по екологично право.

✓ **Фон дер Лайен може да посети САЩ през февруари**

Председателят на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен може да пътува за Вашингтон в началото на февруари, заяви шефът на делегацията на Европейския съюз на Световния икономически форум в Давос.

Това би било първото ѝ посещение в Съединените щати, откакто г-жа Фон дер Лайен встъпи в длъжност на 1 декември миналата година.

По време на Световния икономически форум в Давос шефът на ЕК разговаря с американския президент Доналд Тръмп, след което заяви, че [може да има търговска сделка между САЩ и ЕС в рамките на следващите "няколко седмици"](#).

От своя страна Тръмп заплаши, че [ще наложи тарифи от 25% за автомобилите, внасяни от Европейския съюз](#), ако не бъде постигнато търговско споразумение с единния блок, но в същото време изрази надежда за постигане на търговско споразумение с Европейския съюз преди президентските избори през ноември.

✓ **Оценките за третата година на Радев: между добър и много добър**

И през третата година от мандата си президентът Румен Радев поде инициативи, с които се изяви като алтернатива на управляващите: някои - в унисон с общественото мнение, други - като адекватна опозиция - роля, която БСП често не успява да заеме, а трети - сякаш на ново ниво, търсейки обединение на институции и общество за реформи, сред които в съдебната система и изборните правила.

След като в началото на м.г. обяви, че би подкрепил [нов политически проект, който да работи за модернизацията на страната](#), държавният глава продължи с критиките към управляващите, но те бяха по-мотивирани и сякаш не чак толкова остри. Дали ще се кандидатира за втори мандат или ще създаде свой проект към момента е по-скоро въпрос на спекулации. Засега изглежда, че ще продължава да се опитва да играе ролята на коректив, но без рискове да бъде обвинен в нарушаване на конституционните си правомощия, както постъпи при [избора на Иван Гешев за главен прокурор](#) - първо го върна, но после го одобри.

Според политолози оценката за третата година от мандата на Радев е между добър (4) и много добър (4.50). В края на м.г. рейтингът на президента пада и одобрението му е малко под 50% според изследване на "Алфа Рискърч".

Коректив на ГЕРБ

След като все пак използва всички конституционни възможности, за да инициира внасянето на втора кандидатура за главен прокурор, президентът Румен Радев започна [дебат за промени в Конституцията](#), свързани със съдебната система. Паралелно с това се опитва да оглави промени в изборните правила, които да гарантират честни избори. И двете инициативи, които изглеждат по-значими от предишните му, не се харесват на ГЕРБ, говорители на която поддържат нападите към държавния глава, макар че и [премиерът Бойко Борисов все по-често си позволява да го атакува директно](#). Иначе Радев се очертава като рекордьор сред президентите по върнати в парламента закони, като за [три години е наложил 19 пъти вето](#), макар и управляващите да не се съобразяват с тях ([с изключение на вето за "лобистката поправка" в полза на братята Домусчиеви](#) - бел. авт.). Сред промените, върнати от държавния глава през м.г., са [обезсмислянето на преференциите](#), което все пак бе отменено заради обществен натиск, отпадането на забраната [партиите да бъдат финансирани и от бизнеса](#), както и [ограниченията за кьмпингуването](#). Президентът оспори и [ратификацията на международния договор за купуването на изстребител F-16](#), което стана пореден повод за критики по негов адрес.

Баланс навън

И през третата година от мандата си президентът Румен Радев се опита да балансира между Европейския съюз (ЕС), НАТО и Русия. Най-важните от двадесет и едното му посещения в чужбина през м.г. са в Русия, Китай и САЩ (карди от всички визити вижте [тук](#)).

След визитата на тогавашния руски премиер Дмитрий Медведев в София държавният глава отново посети Русия, за да участва в Петербургския международен икономически форум, но се [срещна и с колегата си Владимир Путин](#). Там Радев получи покана за [държавно посещение в Китай](#), една от целите на което бе да привлече инвестиции за България. За да участва в 74-ата редовна сесия на Общото събрание на ООН в Ню Йорк, държавният глава посети и САЩ. Два месеца по-късно премиерът Бойко Борисов бе във Вашингтон за среща с президента Доналд Тръмп.

През 2019 г. президентът посети още Португалия, Швейцария, Словения, Словакия, Египет, Ливан, Катар, Хърватия, Полша, Австрия, Япония, Гърция и Великобритания. Днес приключва посещението му в Израел, което първото за т.г.

Оценки от политолози

Според Стойчо Стойчев в момента има студена война между президента и премиера - не си говорят, но не се атакуват директно; противоборството е на политическа основа, а не както преди - на ниво "махленска свата". За разлика от предишните две години по думите му сега Радев е по-премерен и неостър в изказванията си, като разглежда проблемите в дълбочина, което се дължало на смяната на началника на кабинета му.

Мнението на Евгений Дайнов е, че макар и понякога да прави неразбираеми неща от гледна точка на обществен интерес, Румен Радев е единственият човек във властта, който от време на време иска да го представлява и защитава. Оценката по шестобалната система на Дайнов за третата година от мандата на президента е 4 минус, а тази на Стойчев - 4.50.

Според Първан Симеонов Румен Радев досега е успял да опази обществената си легитимност, която общественото мнение му дава. Той смята, че през последната година президентът демонстрира ново самочувствие, което личи в инициативата за конституционни промени, както и че се опитва да даде връх и да звучи на трите опозиционни линии у нас - тази на БСП, тази на дяснолибералите и тази на искащите промяна.

И тримата смятат, че Радев има достатъчно високо обществено одобрение, за да се кандидатира за втори мандат. Дали би направил политически проект е рано да се каже, а предишният опит според Дайнов показва, че това е най-бързият възможен път за изход от политиката.

За първата година от мандата четете [тук](#).

За втората година от мандата четете [тук](#).

За върнатите закони четете [тук](#).

✓ **Министерството на отбраната дава близо 1.5 млн. лв. за ремонт на една ракета за МиГ-29**

Министерството на отбраната е обявило в края на миналата година тръжна процедура за ремонт на ракети въздух-въздух от типа Р-27 за изстребителите ни МиГ-29. Това се разбира от обявление на сайта за възлагане на обществени поръчки на ведомството, цитирано от ["Капитал"](#).

Прогнозната стойност на проекта е близо 26 млн. лв., което прави по 1.44 млн. лв. на ракета. Времетраенето на проекта е до 48 месеца.

По информация на "Капитал" въпросните ракети въздух-въздух са снети от бойно дежурство, тъй като официалният им срок на годност вече е изтекъл. Конкретната причина военното министерство да забрани използването им била, че ракетното гориво на някои от тях "е започнало да сълзи" и може да се стигне до самозапалване, което би могло да взриви въоръжения с тях изстребител.

Защо се налага ракетите да бъдат ремонтирани - четете [тук](#).

✓ Оставката на партиен лидер засили неяснотата около нестабилната коалиция в Италия

Луиджи ди Майо се оттегли като лидер на Движение "Пет звезди", което участва в правителството. Решението показва сериозното разделение в партията и засилва неяснотата около бъдещето на нестабилната управляваща коалиция, предаде "Ройтерс", цитирана от БТА.

Ди Майо съобщи, че подава оставка, на среща с партийни членове за представяне на нова структура от регионални ръководители. Временно ръководният пост поема Вито Крими, а новият лидер ще бъде избран на конгрес, който ще се събере през следващите месеци, каза Ди Майо.

Той заяви, че смята задачата си за изпълнена и е дошло време движението да навлезе в нов етап, за да разработи модел за развитие на страната в бъдеще, предаде ТАСС.

Ди Майо застана начело на "Пет звезди" през 2017 г., когато неговият основател, комикът Бепе Грило, реши да се оттегли. Смята се, че Ди Майо, който пред последната година и половина заемаше ключови постове в правителството, носи отговорността за неуспеха на партията на последните регионални и европейски избори.

На 26 януари в областите Емилия Романя и Южна Калабрия [предстоят местни избори](#). Очаква се, че резултатите им, особено в Емилия Романя, ще имат важни последици за управляващата коалиция. Основната битка ще е между лявоцентристката Демократическа партия и дясноцентристката коалиция на "Лига", "Напред, Италия!" и "Италиански братя".

Намаляваща подкрепа

Антисистемното Движение "Пет звезди" спечели 33% от гласовете на националните избори през 2018 г., но оттогава популярността му рязко намалела и в скоростни социологически проучвания падна до около 16%.

След като изборите не дадоха категорична победа на никоя партия, "Пет звезди" първоначално сформира коалиция с "Лига", но през септември [премина към съюз с Демократическата партия](#), след като лидерът на "Лига" Матео Салвини се отказа от правителството.

Ди Майо, който беше на едва 31 години, когато през 2017 г. беше избран за лидер на "Пет звезди", беше скептичен за обединението с Демократическата партия, но предвид, че много от депутатите на партията му бяха против нови избори, той беше убеден от основателя на "Пет звезди" Бепе Грило неохотно да се съгласи с този ход.

Като лидер на най-голямата партия в правителството Ди Майо досега е бил вицепремиер, министър на промишлеността и трудов министър в коалицията с "Лига". Той напусна и трите поста, за да поеме външното министерство в кабинета с Демократическата партия.

Напрежението в партията му беше подсилено от усещането, че Ди Майо не е успял да сподели властта извън вътрешния си кръг съветници.

След изборите над 30 депутати и сенатори напуснаха парламентарната група на "Пет звезди" някои отидоха в други партии, а други бяха изключени. Това бягство от партията остави правителството с крехко мнозинство в горната камара на парламента – Сената.